

Mahremiyet hakkının korunmasına ilişkin bildirme

Türk Tabipleri Birliği

4-5 Nisan 2008 tarihlerinde “TTB Etik Bildirgeler Çalıştayı”nda geliştirilmiş, 15-16 Aralık 2018 tarihinde “TTB III. Etik Bildirgeler Çalıştayı”nda yeniden gözden geçirilmiş ve 24 Kasım 2019 tarihinde TTB Olağanüstü 71. Büyük Kongre’inde kabul edilmiştir.

GİRİŞ

Bireyin yaşamın öznesi olmasını sağlayan özerklik hakkı sağlık hizmetlerinin verilmesi sürecinde sağlık çalışanlarına temel mesleki etik yükümlülükler getirir. Özerkliğin yaşama yansımaları ise her şeyin paylaşımının sınırını belirleyen mahremiyet hakkının kabulüyle olanaklıdır. Mahremiyet hakkı kişiye başkalarının ulaşamayacağı bağımsız ve dokunulmaz bir alan vermenin yanında toplumsal ilişkilerde özel yaşamın korunmasını güvence altına alacak bir gizlilik alanı sağlar. Mahremiyet; özel yaşam, beden, mülkiyet, cinsellik gibi birçok kavramla doğrudan ilişkili olmakla birlikte, sadece gizlenecek şeyi değil kişinin özerkliğinin korunmasını da içerir.

Kimliği belirli veya belirlenebilir kişiye ait her türlü bilgi “kişisel veri” olarak tanımlanırken kişinin sağlığı ve kişiye sunulan sağlık hizmetleri ile ilgili veriler ise “özel nitelikli kişisel veri” olarak kabul edilir ve bunların özel olarak korunması gerekliliği vurgulanır.

Birey ile hekim arasındaki ilişkinin temel dayanağı güvenlidir. Güvenin tesisi sağlık hakkının korunması ve sürdürülmesi açısından temel bir gerekliliktir. Bu nedenle sağlık hizmetlerinde mahremiyet hakkının korunması zorunludur.

ÖNERİLER

Mahremiyet hakkının sağlanması

bağlamında Türk Tabipleri Birliği (TTB) aşağıdaki ilkeleri kabul eder: 1. Hekimler, sağlık hizmeti alan kişilerin mahremiyet hakkına saygı duyarlar ve bu hakkın korunmasının gerekliliğinin ve bu konudaki sorumluluklarının farkındadırlar. Mahremiyet hakkından yararlanma istisnasız her kişi için bir hak olarak kabul edilir. Hastanın yaş, cinsiyet, cinsel yönelim, etnik köken, dil, dinsel inanç, felsefi görüş, toplumsal konum gibi kişisel özellikleri mahremiyet hakkından yararlanmasını engellemez.

2. Hekimler, hastalarının kendisine verdiği ve hastalarına dair elde ettiği her türlü bilgiyi mesleki sırasının kapsamında değerlendirmeli ve bu bilgileri açıklamamalıdır.

3. Hekimler, ancak hastası kişisel bilgilerinin açıklanmasına onam verirse veya gizlilik ilkesinin çiğnenmesi ile oluşacağı düşünülen zararın yakın, ciddi, geri dönüşsüz, bilgi açıklanmadığı sürece kaçınılmaz ve bilginin açıklanmasıyla oluşacak zarardan daha büyük olması durumunda, hastaya ait bilgilerin verilebileceğini kabul eder. Hastanın mahremiyetinin sınırlanmasından olumsuz etkilenmemesi için zorunlu olan bilgi, tehlikeyle orantılı biçimde ve gerekli ölçüde, bu bilginin sağlanmaması halinde doğacak zararı önleyebilecek kişilere verilir.

4. Hekimler, hastaya ait bilgileri neden

açıklaması gerektiğini bildirmeli, hastayla işbirliği kurmaya çalışmalı ve onayını almalıdır.

5. Hekimler, sağlık hizmeti alanların mahremiyet hakkı çerçevesindeki özerk kararlarına saygı gösterirler.

6. Hekimler, kişilerin kendilerine ait sağlık verilerine erişim ve bilgilerin düzeltilmesini ve silinmesini isteme hakkı olduğunu kabul eder.

7. Hekimler, kişilerin kendilerine ait sağlık verilerinin paylaşılması ile ilgili verdiği onamı her zaman geri alabileceğini ve bu durumun kişinin sağlık hizmetlerine erişimini engellememesi gerektiğini kabul eder.

8. Hekimler, mesleğin sır saklama yükümlülüğünün, hastanın yaşamını yitirmesi ya da hasta hekim ilişkisinin sona ermesi durumunda da devam ettiğini kabul eder.

9. Hekimler, aydınlatılmış onam alınması ve kişisel bilgilerin anonimleştirilmesi durumunda hasta ile ilgili bilgileri, görüntüleri bilimsel ve eğitim amaçlı paylaşabilir.

10. Hekimler hasta bilgilerinin doğru ve aslına uygun olarak kayıt edilmesi- ne özen göstermelidir.

Bildirgenin tamamına QR telefonunuza okutarak ya da <https://www.ttb.org.tr> adresindeki duyurular sayfasından ulaşabilirsiniz

